

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.01.2023
RT I, 16.12.2022, 3

Välja kuulutanud
Vabariigi President
08.12.2022 otsus nr 212

Päästeseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 23.11.2022

§ 1. Päästeseaduse muutmine

Päästeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 2 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Päästeameti tegevuses võivad osaleda vabatahtlikud käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatud alustel ja korras.”;

2)paragrahvi 4 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 5 lõike 1¹punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) hädaabinumbrile 112 saanud hädaabikõne või muul viisil saanud teabe vastuvõtmine, abivajaduse väljaselgitamine, ohu hindamine, Päästeameti väljasaatmine pääste- ja demineerimistöök, kiirabi väljasaatmine kiirabi osutamiseks ning politsei pädevuses oleva teabe edastamine Politsei- ja Piirivalveametile edasiseks menetlemiseks (edaspidi *hädaabiteate menetlemine*);”;

4)seaduse 3. peatüki pealkirja täiendatakse pärast sõna „TÖÖTLEMINE” sõnadega „JA ANDMEKOGUD”;

5)paragrahvi 9 täiendatakse lõigetega 2²–2⁵järgmises sõnastuses:

„(2²) Päästeinfosüsteem on piiratud juurdepääsuga ja selle andmed on asutusesiseseks kasutamiseks, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.

(2³) Selleks et teha kättesaadavaks info elukeskkonnast tulenevate ohtude kohta, saab päästeinfosüsteemis tutvuda järgmiste andmetega, välja arvatud isikuandmete ja muu teabega, mida õigusaktide alusel ei avaldata:

- 1) järelevalvemenetluse tulemusel jõustunud ettekirjutuste loetelu;
- 2) kemikaaliseaduses sätestatud ulatuses kemikaaliohutuse andmed, mis on seotud nii ohtliku ettevõtte kui ka suurõnnetuse ohuga ettevõtte andmetega käitise kohta ning nende kohustuslike dokumentidega;
- 3) päästeinfosüsteemi kantud küttesüsteemi korrashoiu andmed.

(2⁴) Igal isikul on õigus tutvuda päästeinfosüsteemi kantud temaga seotud ehitise või selle osa andmetega.

(2⁵) Päästeinfosüsteemis kajastatakse andmeid isikustatuna kuni viis aastat või järelevalvemenetluse lõpuni, kui see ületab viit aastat. Demineerimistöö tegemisega seotud andmeid säilitatakse infosüsteemis 75 aastat.”;

6)paragrahvi 9 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Päästeinfosüsteemi põhimääruses sätestatakse päästeinfosüsteemi pidamise kord, volitatud töötleja, päästeinfosüsteemi kogutavate andmete täpne koosseis, andmeandjad, andmesaajad, andmete säilitamise täpsed tähtajad ja vajaduse korral muud andmekogu pidamisega seotud korralduslikud küsimused.”;

7)paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Päästeinfosüsteemi vastutaval töötlejal on õigus isiku nõusolekul kasutada tema päästeinfosüsteemi kantud kontaktandmeid, et saata Päästeameti tegevusega seotud järgmisi teavitusi:

- 1) järgmise korstnapühkimise aeg;

- 2) tuletõrje veevõtukoost vee kasutamine;
- 3) õigusaktide muudatused ja
- 4) muu ohutust suurendav teave.”;

8)paragrahvi 9¹pealkirjas ning lõigetes 1, 2, 2³, 2⁴ja 5 asendatakse sõnad „hädaabiteadete menetlemise andmekogu” sõnadega „hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogu” vastavas käändes;

9)paragrahvi 9¹täiendatakse lõigetega 2⁹ja 2¹⁰järgmises sõnastuses:

„(2⁹) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogus kajastatakse andmeid isikustatuna üks aasta ja üks kuu, pärast mida andmed anonüümitakse.

(2¹⁰) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogu on piiratud juurdepääsuga ja selle andmed on asutusesiseseks kasutamiseks, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.”;

10)paragrahvi 9¹lõiked 3 ja 4 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogu asutab ja selle põhimääruse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(4) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogu põhimääruses sätestatakse andmekogu pidamise kord, volitatud töötleja, andmekogusse kogutavate andmete täpne koosseis, andmeandjad, andmesaajad, andmete säilitamise täpsed tähtajad ja vajaduse korral muud andmekogu pidamisega seotud korralduslikud küsimused.”;

11)paragrahvi 9¹täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Hädaabiteadete ning abi- ja infoteadete andmekogu vastutaval töötlejal on õigus kasutada andmekogusse kantud kontaktandmeid, et pärida hädaabinumbri helistajalt või lühisõnumi saatjalt tagasisidet temale osutatud teenusega rahulolu kohta.”;

12)seadust täiendatakse §-ga 9²järgmises sõnastuses:

„§ 9². Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu

(1) Automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogu (edaspidi *andmekogu ABIS*) on elektrooniline andmekogu, mille eesmärk käesoleva seaduse tähenduses on töödelda abidemineerija daktüloskopeerimisel saadud biomeetrilisi andmeid, et välistada jäljed, mille abidemineerija on ekspertiisiobjektile jätnud.

(2) Abidemineerija daktüloskopeerimisel saadud biomeetrilisi andmeid võib töödelda üksnes käesoleva seaduse § 36²lõikes 1 nimetatud eesmärgil.

(3) Andmekogu ABIS asutab ja selle põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(4) Andmekogu ABIS vastutavad töötlejad on Politsei- ja Piirivalveamet ning Eesti Kohtuekspertiisi Instituut.

(5) Andmekogu ABIS andmed on juurdepääsupiiranguga ja tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks.”;

13)seaduse 7. peatüki, 7. peatüki 2., 3. ja 4. jao ning §-de 33–37, 39, 41 ja 43 pealkirjast ning § 36 lõikest 1 jäetakse välja sõna „päästja” vastavas käändes;

14)seaduse 7. peatüki 1. jagu täiendatakse §-ga 32¹järgmises sõnastuses:

„§ 32¹. Abidemineerija

(1) Abidemineerija on isik, kes osaleb vabatahtlikult demineerimistööl käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras.

(2) Abidemineerija osalemine demineerimistööl käesoleva seaduse tähenduses on demineerija kutsega päästeametniku abistamine demineerimistööl.

(3) Abidemineerija lähtub oma tegevuses ja meetmete rakendamisel seaduslikkuse, proportsionaalsuse ja otstarbekuse põhimõttest. Abidemineerija kohaldab meetmeid isiku suhtes, kellest oht lähtub või kes ise on ohustatud.”;

15)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Abidemineerijaks võib võtta Eesti Vabariigi vähemalt 21-aastase kodaniku, kellel on vähemalt keskharidus ning kes oskab eesti keelt vähemalt B2-tasemel ja vastab abidemineerija kutsesobivuse nõuetele.”;

16)paragrahvi 33 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Vabatahtliku päästja ja abidemineerija kutsesobivuse nõuded isikuomaduste, füüsilise ettevalmistuse, väljaõppe ja tervise seisundi kohta ning nende vastavuse kontrollimise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

17)paragrahvi 33 lõiked 2¹ ja 2² tunnistatakse kehtetuks;

18)seadust täiendatakse §-ga 33¹ järgmises sõnastuses:

„§ 33¹. Vabatahtliku kutsesobivuse nõuetele vastavuse kontrollimiseks kogutud andmete säilitamise tähtaeg

Vabatahtliku päästja ja abidemineerija kutsesobivuse nõuetele vastavuse kontrollimiseks kogutud andmeid säilitatakse kümme aastat vabatahtliku staatuse lõppemisest arvates.”;

19)paragrahvi 34 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Abidemineerijaks on keelatud võtta isikut:

- 1) keda on karistatud tahtlikult toimepandud esimese astme kuriteo eest, olenemata karistusandmete kustutamisest;
- 2) kellel on karistus tahtlikult toimepandud kuriteo eest;
- 3) kes on kriminaalmenetluses kahtlustatav või süüdistatav;
- 4) kes on sõltuvuses alkoholi või narkootilise või psühhotroopse aine kasutamisest või kellel on raskekujuline psüühika-, isiksuse- või käitumishäire;
- 5) kellel on tervisehäire, mis takistab tal abidemineerija ülesandeid täita;
- 6) kes oma käitumise poolest ei sobi abidemineerija ülesandeid täitma ja kelle käitumine või eluviis võib ohustada tema enda või teise isiku turvalisust.”;

20)paragrahvi 35 teksti täiendatakse pärast sõna „päästjale” sõnadega „ja abidemineerijale”;

21)paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Enne vabatahtlikuks võtmist kontrollitakse vabatahtlikuks päästjaks või abidemineerijaks saada soovija vastavust vabatahtlikule päästjale või abidemineerijale esitatavatele nõuetele.”;

22)paragrahvi 36 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 ja käesoleva seaduse §-s 36¹ nimetatud kontrolli käigus tuvastatud andmed võivad olla aluseks isiku vabatahtlikuks päästjaks või abidemineerijaks võtmisest keeldumiseks.”;

23)paragrahvi 36 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmeid ning keeldumise põhjust ja keeldumise aluseks olevat asjaolu ei avaldata ulatuses, mis võib olla vältimatult vajalik, et tagada:

- 1) riigi julgeolek;
- 2) riigikaitse;
- 3) avalik kord;
- 4) süüteo tõkestamine, avastamine või menetlemine või karistuse täideviimine;
- 5) andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse.”;

24)seadust täiendatakse §-dega 36¹ ja 36² järgmises sõnastuses:

„§ 36¹. Abidemineerija taustakontroll

(1) Abidemineerija vastavust käesoleva seaduse § 34 lõike 2 punktides 1–3 ja 6 sätestatud nõuetele kontrollib Politsei- ja Piirivalveamet.

(2) Abidemineerija sobivuse hindamiseks võib tuvastada isiku isikusamasuse, töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, ja koguda järgmisi andmeid:

- 1) kontaktandmed, elukoha andmed, kodakondsuse ja isikut tõendava dokumendi andmed ning töökoha andmed;
- 2) andmed isikule määratud karistuste, karistatuse ja karistusest vabastamise ning karistuste täitmisele pööramise kohta;
- 3) andmed isiku vastu alustatud kriminaalmenetluste kohta, milles ta on tunnistatud kahtlustatavaks või süüdistatavaks, ja nende lahendite kohta;

4) andmed isiku seotuse kohta organisatsiooni või liikumisega, mis oma tegevusega eirab avalikku korda või mille tegevus on suunatud Eesti Vabariigi iseseisvuse ja sõltumatuse vägivaldsele muutmisele, territoriaalse terviklikkuse vägivaldsele rikkumisele, vägivaldsele võimuhaaramisele või Eesti põhiseadusliku korra vägivaldsele muutmisele;

5) andmed isiku välispiiri ületamise ja välisriigis viibimise kohta, et tuvastada isiku viibimine välisriigis, mis on kantud riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse § 19 lõike 3 alusel kehtestatud nimekirja ning mille puhul kehtib sama paragrahvi lõikes 2 nimetatud teatamiskohustus;

6) andmed isiku seotuse kohta välisriigi luure- või julgeolekuteenistusega.

(3) Politsei- ja Piirivalveametil on käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmete õigsuse kontrollimiseks õigus:

1) pöörduda riigi- ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutuste, samuti füüsiliste ja juriidiliste isikute poole järelepärimisega kontrollitava isiku isikuandmete kohta;

2) vestelda kontrollitava isiku, samuti tema tööandja ja õppeasutuse esindajate ning teiste isikutega, et selgitada välja kontrollitava isiku kõlbelised ja isikuomadused ning vajaduse korral ja isiku nõusolekul võtta temalt kirjalik seletus;

3) kontrollida isikuandmeid riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või muu avalik-õigusliku isiku või eraõigusliku juriidilise isiku andmekogust;

4) saada andmeid karistusregistri arhiivist;

5) töödelda üldsusele mõeldud ja avalikult kättesaadavaid isikuandmeid.

(4) Taustakontrolliks isiku kohta kogutud andmeid säilitatakse viis aastat taustakontrolli tegemise lõppemiseni arvates või pärast vabatahtliku staatusest vabastamist tekkinud õigusliku vaidluse korral kuni selle lõppemiseni.

§ 36². Abidemineerija daktüloskopeerimine ja temalt DNA-proovi võtmine

(1) Abidemineerija daktüloskopeeritakse ja temalt võetakse DNA-proov, et välistada jäljed, mille ta on ekspertiisiobjektile jättnud.

(2) Daktüloskopeerimisel võetakse abidemineerijalt tema mõlema käe sõrmejäljed ning peopesajäljed ja kirjutaja-peopesajäljed.

(3) Abidemineerija daktüloskopeerimisel saadud biomeetrilised andmed kantakse andmekogusse ABIS, abidemineerija biograafilised andmed pseudonüümitud kujul ning andmed daktüloskoopiaanndmete võtmise kohta ning temalt võetud DNA-proovi võtmise ja selle analüüsil saadud andmed kantakse riiklikusse süüteomenetluse biomeetriregistrisse.

(4) Abidemineerija daktüloskopeerimisel ja DNA-proovi analüüsil saadud andmed kustutatakse riiklikest registritest kolm aastat pärast abidemineerija vabastamist vabatahtliku staatusest. Päästeamet teavitab Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti vajadusest abidemineerija andmed riiklikest registritest kustutada.

(5) Abidemineerija daktüloskopeeritakse, DNA-proov võetakse ning daktüloskopeerimisel saadud andmed ja DNA-proov edastatakse päästeteenistuse seaduse § 7³ lõike 5 alusel kehtestatud korras.”;

25)paragrahvi 37 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Päästeamet määrab vabatahtliku päästja ja abidemineerija päästeametniku juurde.

(2) Päästeamet peab arvestust vabatahtlike päästjate ja abidemineerijate koosseisu üle.

(3) Vabatahtlike päästjate ja abidemineerijate töökorralduse kehtestab Päästeamet.

(4) Vabatahtlikul päästjal ja abidemineerijal on kokkuleppel tööandjaga õigus saada vaba aega päästetööl ja demineerimistööl osalemiseks.”;

26)seadust täiendatakse §-dega 38¹ ja 38² järgmises sõnastuses:

„§ 38¹. Abidemineerija väljaõpe, osalemine demineerimistööl ja kohaldatavad meetmed

(1) Abidemineerijaks saada soovija peab läbima väljaõppe, mille käigus omandatakse vajalikud teadmised ja oskused käesoleva seaduse § 32¹ lõikes 2 sätestatud ülesande täitmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud väljaõppe läbimisel võetakse arvesse isiku varasemat õpi- ja töökogemust. Päästeamet võib kogemuse arvestamisel lugeda väljaõppe osaliselt või täielikult läbituks.

(3) Abidemineerija võib päästeametniku korraldusel:

1) osaleda demineerimistööl;

2) kasutada käesoleva seaduse § 26 lõike 1 punkti 1 kohaselt teenistuskoera.

(4) Abidemineerija võib demineerimistööl osalemisel päästeametniku korraldusel ja koos temaga kohaldada korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras korrakaitseaduse §-des 44, 50 ja 51 sätestatud erimeetmeid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(5) Abidemineerija võib korrakaitseaduse §-s 44 sätestatud erimeedet kohaldades keelata isiku viibimise teatud kohas või kohustada teda sealt lahkuma või hoiduma sellele teatud kaugusele lähenemisest.

(6) Abidemineerija väljaõppe ja arvestuse läbiviimise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 38². Abidemineerijale lubatud relv ja selle kasutamine

(1) Abidemineerija, kellel on relvaseaduse §-s 34 sätestatud kehtiv relvaluba, võib demineerimistööl osalemisel kanda tulirelva. Päästeamet väljastab abidemineerijale tulirelvana püstoli.

(2) Abidemineerija võib abidemineerija ülesande täitmisel kasutada tulirelva üksnes hädakaitstes, seejuures hädakaitse piire ületamata.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud relvaluba ei ole tulirelva kandmiseks ja kasutamiseks vajalik, kui abidemineerija on:

1) politseiametnik, vanglaametnik või tegevväelane, kellel on teenistus- või sõjaväerelva kandmise õigus ja kes vastab politsei-, vangla- või tegevteenistusse asumisel esitatavatele tervisenõuetele;

2) abipolitseinik, kellele on antud abipolitseiniku seaduse §-s 12 sätestatud alusel ja korras tulirelva kandmise õigus ning kes vastab abipolitseinikule esitatavatele tervisenõuetele;

3) Kaitseliidu tegevliige, kellel on Kaitseliidu relva kandmise luba ja relvaseaduse §-s 35¹ sätestatud kehtiv tervisetõend.

(4) Tulirelv väljastatakse abidemineerijale üksnes talle pandud ülesande täitmise ajaks. Päästeameti peadirektor või tema volitatud ametnik võib erandkorras lubada abidemineerijale väljastatud tulirelva hoida alaliselt abidemineerija elukohas. Luba vormistatakse Päästeameti peadirektori käskkirjaga või tema volitatud ametniku kirjaliku otsusega.

(5) Abidemineerija on kohustatud viivitamata teavitama Häirekeskust tulirelva kasutamisest abidemineerija ülesande täitmisel.

(6) Abidemineerijale tulirelva väljastamise ning relva hoidmise, tagastamise ja kandmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

27)paragrahvi 39 lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Vabatahtlikule päästjale ja abidemineerijale antakse vabatahtliku päästja või abidemineerija tunnistus. Oma ülesannete täitmisel kannavad vabatahtlik päästja ja abidemineerija eritunnust.

(2) Vabatahtlik päästja ja abidemineerija peavad päästetööl, ennetustööl või demineerimistööl osalemisel esitama isikule tema nõudmisel vabatahtliku päästja või abidemineerija tunnistuse.

(3) Vabatahtliku päästja ja abidemineerija tunnistuse ja eritunnuse kirjelduse ning eritunnuse andmise ja kandmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

28)paragrahvi 40 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Päästeamet võib hüvitada vabatahtlikule päästjale, abidemineerijale ja käesoleva seaduse § 2 lõikes 5 nimetatud juriidilisele isikule transpordi-, side- ja muud Päästeameti tegevuses osalemisega kaasnevad vajalikud kulud.”;

29)paragrahvi 41 lõikeid 1, 2, 4 ja 6 täiendatakse pärast sõna „päästja” sõnadega „või abidemineerija” vastavas käändes;

30)paragrahvi 41 lõiget 5 täiendatakse pärast sõnu „vabatahtliku päästja” sõnadega „või abidemineerija”;

31)paragrahvi 42 teksti täiendatakse pärast sõna „päästjaid” sõnaga „, abidemineerijaid”;

32)seaduse 7. peatükki täiendatakse 3¹. jaoga järgmises sõnastuses:

„3¹. jagu Kriisirolliga abidemineerija

§ 42¹. Kriisirolliga abideminereerija

(1) Kriisiroll määratakse abideminereerijale (edaspidi *kriisirolliga abideminereerija*), kes annab nõusoleku abistada Päästeameti demineerimistööl hädaolukorra ohu, hädaolukorra, eriolukorra, erakorralise seisukorra, kõrgendatud kaitsevalmiduse või sõjaseisukorra ajal (edaspidi *kriisiaeg*) ning kellel on ülesande täitmiseks vajalikud teadmised ja oskused.

(2) Kriisirolliga abideminereerija pädevuses on abistada kriisiajal käesoleva seaduse § 32¹ lõike 2 kohaselt demineerija kutsega päästeametnikku.

(3) Kriisirolliga abideminereerija võib kriisiajal kohaldada päästeametniku korraldusel ja koos temaga füüsilist jõudu korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras, kui see on vältimatult vajalik käesoleva seaduse § 38¹ lõikes 4 sätestatud erimeetme eesmärgi saavutamiseks.

(4) Kriisirolli ei saa määrata abideminereerijale, kes töötab riigikaitse tegevusega ameti- või töökohal või kes on arvatud Kaitseväge sõjaaja üksuse koosseisu.

(5) Päästeametil on enne abideminereerijale kriisirolli määramist või kriisirolli jätkamist käesoleva seaduse § 42³ lõike 3 alusel õigus saada töötamise registrist teavet isiku töötamise kohta riigikaitse tegevusega ameti- või töökohal ning kaitsevägekohustuslaste registrist isiku kuuluvuse kohta Kaitseväge sõjaaja üksuse koosseisu.

§ 42². Kriisirolliga abideminereerija kaasamine Päästeameti tegevusse

(1) Vabariigi Valitsus otsustab korraldusega kriisiajal kriisirolliga abideminereerija kaasamise Päästeameti tegevusse kuni 30 päevaks käesoleva seaduse § 42⁴ lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhtudel.

(2) Ettepaneku kaasata kriisirolliga abideminereerija käesoleva seaduse § 42⁴ lõigetes 1 ja 2 sätestatud juhtudel Päästeameti tegevusse teeb Vabariigi Valitsusele valdkonna eest vastutav minister.

(3) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja möödumist vaatab Vabariigi Valitsus otsuse üle. Kui kriisirolliga abideminereerija kaasamine kriisiajal on endiselt vajalik, vaatab Vabariigi Valitsus otsuse üle iga 30 päeva tagant ja pikendab kriisirolliga abideminereerija kaasamist kuni 30 päeva võrra.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel antud korralduses märgitakse:

- 1) kaasatavate isikute arv või selle ülempiir;
- 2) kaasamise tähtaeg;
- 3) territoorium, kus kaasamine on vajalik;
- 4) vajaduse korral muud andmed.

§ 42³. Kriisirolliga abideminereerija staatuse erisus

(1) Kui kriisirolliga abideminereerija arvatakse Kaitseväge sõjaaja üksuse koosseisu või ta asub tööle riigikaitse tegevusega ameti- või töökohale või tema ameti- või töökohale määratakse riigikaitse tegevusega ameti- või töökohale määratakse riigikaitse tegevusega ameti- või töökohaks, peatatakse tema kriisirolliga abideminereerija staatus. Staatuse peatamiseks esitab isik Päästeametile avalduse.

(2) Kriisirolliga abideminereerijat ei arvata Kaitseväge sõjaaja üksuse koosseisu, välja arvatud juhul, kui see on vältimatult vajalik riigi julgeoleku tagamiseks.

(3) Kriisirolliga abideminereerija staatus jätkub, kui isik vabastatakse riigikaitse tegevusega ameti- või töökohalt, tema ameti- või töökohale ei loeta enam riigikaitse tegevusega ameti- või töökohaks või ta arvatakse välja Kaitseväge sõjaaja üksuse koosseisust. Staatuse jätkamiseks esitab isik Päästeametile avalduse.

§ 42⁴. Kriisirolliga abideminereerija töö- või teenistussuhte erisus

(1) Kriisirolliga abideminereerijal on õigus keelduda tööst tööandja juures, kellega ta on sõlminud töölepingu, kui ta kaasatakse kriisiajal Päästeameti tegevusse.

(2) Avaliku teenistuse ametikohale nimetatud kriisirolliga abideminereerija avaliku võimu teostamise õigus peatatakse, kui ta kaasatakse kriisiajal Päästeameti tegevusse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud juhtudel esitab töötaja tööandjale tööst keeldumise ja ametnik avaliku võimu teostamise õiguse peatamise avalduse.

(4) Kriisirolliga abideminereerijale, kes osaleb kriisiajal Päästeameti tegevuses, võib maksta hüvitist. Hüvitise arvutamise aluseks võetakse Statistikaameti avaldatud viimane keskmine brutokuupalk.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud hüvitise saamiseks peab kriisirolliga abideminereerija esitama Päästeametile taotluse kümne tööpäeva jooksul Päästeameti tegevuses osalemise lõppemisest arvates.

Päästeamet otsustab hüvitise maksmise 14 kalendripäeva jooksul pärast taotluse saamist ja kannab hüvitise taotleja arvelduskontole või keeldub hüvitise maksmisest.

(6) Kui tööandjale tekib käesoleva paragrahvi lõike 1 rakendamise tõttu kahju, eelkõige saamata jäänud tulu, võib ta nõuda riigilt kahju hüvitamist.”;

33)paragrahvi 43 lõiked 1 ja 1¹ muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Vabatahtliku päästja või abidemineerija vabastamise vabatahtliku staatusest otsustab Päästeamet:

- 1) vabatahtliku päästja või abidemineerija algatusel;
- 2) vabatahtliku päästja või abidemineerija mittevastavuse korral käesoleva seaduse §-s 33 sätestatud tingimustele või §-s 34 nimetatud alustel;
- 3) vabatahtlikule päästjale või abidemineerijale sobimatu käitumise korral.

(1¹) Vabatahtlik päästja või abidemineerija vabastatakse vabatahtliku staatusest, kui menetluses tuvastatakse vabatahtliku staatusest vabastamise asjaolu. Menetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust.”;

34)paragrahvi 45 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 45. Ulatusliku või pikaajalise päästetöö ja demineerimistöoga seotud kulude hüvitamine”;

35)paragrahvi 45 lõikeid 1 ja 2 täiendatakse pärast sõna „päästjale” sõnaga „, abidemineerijale”;

36)paragrahv 46 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 46. Ulatuslikul või pikaajalisel päästetööl ja demineerimistööl osalemise tasu maksmine

(1) Ulatuslikul või pikaajalisel päästetööl või demineerimistööl osalevale vabatahtlikule päästjale, abidemineerijale ja käesoleva seaduse § 19 alusel päästetööle rakendatud füüsilisele isikule makstakse päästetööl või demineerimistööl osaletud aja eest tasu, milleks eraldatakse Päästeametile eelarvevahendid Vabariigi Valitsuse reservist.

(2) Vabatahtlikule päästjale, abidemineerijale ja päästetööle rakendatud füüsilisele isikule ulatuslikul või pikaajalisel päästetööl või demineerimistööl osaletud aja eest tasu maksmise ulatuse ja korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”.

§ 2. Karistusregistri seaduse muutmine

Karistusregistri seaduse § 20 lõike 1 punktis 17 asendatakse tekstiosa „päästeseaduse §-s 43²ja” tekstiosaga „päästeseaduse §-des 36¹ja 43²ning”.

§ 3. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduse § 29 täiendatakse punktiga 55¹järgmises sõnastuses:

„55¹) Päästeametile päästeseaduse § 42¹lõikes 1 ja § 42³lõikes 3 nimetatud isiku riigikaitseliku töökohustusega ameti- või töökohal töötamise kontrollimiseks;”.

§ 4. Tuleohutuse seaduse muutmine

Tuleohutuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4¹täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 2 lõike 1¹punktides 1 ja 3 nimetatud tuleohutusteenust võib osutada ka füüsiline isik, kellel on volitatud arhitekti 7. taseme või volitatud arhitekt-eksperdi 8. taseme kutsetunnistus. Sellisel juhul ei loeta tuleohutusteenuse osutamist majandustegevuseks.”;

2)paragrahvi 4¹täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Käesoleva seaduse § 2 lõike 1¹punktides 5, 7 ja 8 nimetatud tuleohutusteenuse osutamiseks peab kutsetunnistusel kajastuma vastav valitud kompetents.”;

3)paragrahvi 9 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui küttesüsteemi ohutuse hindamiseks ei ole asjakohast teavet, võib Päästeamet või kohaliku omavalitsuse üksus küttesüsteemi kütteseadme, korstna ja ühenduslõõri nõuetele vastavuse kohta nõuda eksperthinnangut. Eksperthinnangu koostab 5. taseme kutsetunnistusega pottseppmeister, 5. taseme kutsetunnistusega korstnapühkija-meister või kutsetunnistusel kajastuva vastava valitud kompetentsiga 6. taseme kutsetunnistusega tuleohutusekspert. Eksperthinnangu koostanud isik esitab eksperthinnangu koostamise aluseks olnud küttesüsteemi andmed ja eksperthinnangu päästeinfosüsteemi kümne tööpäeva jooksul alates eksperthinnangu valmimisest.”;

4)paragrahvi 23 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Ehitisel, millele on kehtestatud tuleohutusnõuded, peab olema nõuetele vastav veevõtukoht.”;

5)paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 2¹järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui ehitises on tulekahju avastamine ja selle kustutamine tagatud muu tehnilise lahendusega, ei ole veevõtukoht käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt kohustuslik järgmiste ehitiste puhul:

- 1) üksikelamu;
- 2) kahe korteriga elamu, ridaelamu või kaksikelamu;
- 3) kolme või enama korteriga elamu, välja arvatud kõrghoone;
- 4) kuni kümne voodikohaga hoolekandeesutuse hoone;
- 5) kuni kümne kasutajaga kogunemishoone;
- 6) kuni kümne voodikohaga majutushoone;
- 7) kuni kümne töökohaga büroohoone.”;

6)paragrahvi 30 lõiget 1 täiendatakse punktiga 2¹järgmises sõnastuses:

„2¹) tulekustuti”;

7)paragrahvi 30 lõige 2 ja § 32 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

8)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 23 lõikes 2¹nimetatud ehitise tulekustutussüsteemi projekteerimisel, ehitamisel ja hooldamisel ei pea esitama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud majandustegevusteadet.”;

9)paragrahvi 34 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast sõna „tulekustuti” sõnadega „kontrollimist ja”;

10)paragrahvi 34 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „tulekustuti” sõnadega „kontrollimiseks ja”;

11)seadust täiendatakse §-ga 58²järgmises sõnastuses:

„§ 58². Eksperthinnangu koostamine

Enne 2023. aasta 1. jaanuari väljastatud tuleohutuseksperti kutsetunnistus lubab selle omanikul kuni kutsetunnistuse kehtivuse lõpuni koostada ahju, kamina või pliidi ning selle korstna ja ühenduslõõri nõuetele vastavuse kohta eksperthinnangu.”.

§ 5. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2023. aasta 1. jaanuaril.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees